ECLI:LV:RAT:2019:1114.C29282718.14.S
Arhīva Nr. CA-1119-19/25

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2019.gada 14.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese – referente L.Volberga,
tiesnese G.Freimane,
tiesnese I.Stuberovska
rakstveida procesā izskatīja **vienkāršotās procedūras lietu** akciju sabiedrības „Pilsētas zemes dienests? prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" par parāda piedziņu sakarā ar akciju sabiedrības „Pilsētas zemes dienests? apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 26.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja AS „Pilsētas zemes dienests? 2018.gada 15.martā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību pret atbildētāju SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", kā ēkas /adrese A/, pārvaldnieku, par zemes nomas maksas parāda un pievienotās vērtības nodokļa parāda piedziņu, izsakot šādus prasījumus:

1) piedzīt par labu prasītājai no atbildētājas zemes nomas maksas parādu par laiku no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 22.februārim 382,43 *euro* un PVN (21%) 80,31 *euro*, kopā 462,74 *euro*;
2) noteikt prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei;
3) lemt par tiesāšanās izdevumu piedziņu no atbildētājas par labu prasītājai.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[1.1.] Uz zemes gabala /adrese / atrodas dzīvojamā ēka ar adresi /adrese A/, kuras uzturēšanai un apsaimniekošanai ir funkcionāli pielaistīta daļa prasītājai piederošā zemes gabala, līdz ar to starp zemes īpašnieku un ēkas dzīvokļu (un nedzīvojamo telpu) īpašniekiem ir pastāvējušas un pastāv zemes likumiskās (piespiedu) nomas tiesiskās attiecības, kuras regulē likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētas" un Civillikuma noteikumi.

[1.2] Līdz 2017.gada 31.decembrim nomas līgums par ēkai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala nomu bija noslēgts ar ēkas pārvaldnieku SIA „Rīgas namu pārvaldnieks". Pēc 2018.gada 1.janvāra zemes īpašniekam ar ēkas pārvaldnieku nav izdevies vienoties par zemes nomas līguma noslēgšanu rakstveidā. Tā kā nedz dzīvokļu īpašnieki, nedz ēkas pārvaldnieks nav veikuši nomas maksājumus par laiku no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 22.februārim, ir izveidojies zemes nomas maksas parāds, kas turpina pieaugt.

Prasība pamatota ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 3.punktu, 54.pantu, likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 4.panta piekto daļu, 12.panta otro prim daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 4. punktu, 11.panta pirmo daļu, 17.^{4} panta ceturtās daļas 3.punktu un Civillikuma 1838., 2141. un 2142. pantu.

[2] 2018.gada 2.maijā tiesā saņemti atbildētājas SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" paskaidrojumi par celto prasību (1.sējums, lietas 25.-27.lapa), kuros norādīts, ka prasība netiek atzīta, tā ir nepamatota un noraidāma.

[2.1] Normatīvajos aktos, kas regulē piespiedu dalītā īpašuma tiesiskās attiecības, ir noteiktas zemes piespiedu nomas tiesiskās attiecības uz likuma pamata starp ēkas un zemesgabala īpašnieku, kas ir patiesie nomas attiecību subjekti, nevis starp pārvaldnieku un zemesgabala īpašnieku, kur pārvaldnieks tikai apsaimnieko tam norādīto zemesgabalu. Atbildētāja neapstrīd, ka starp dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem un prasītāju pastāv zemes piespiedu nomas tiesiskās attiecības par dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala nomu.

Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši mājas pārvaldīšanas tiesības, tādēļ dzīvojamo māju pārvalda atbildētāja, pamatojoties uz Privatizācijas likuma 50.panta septīto daļu, 2011.gada 1.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-11-910-lī un 2016.gada 8.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-16-418-lī, ar kuriem Rīgas pilsētas pašvaldība pilnvarojusi atbildētāju pārvaldīt dzīvojamo māju.

Atbildētāja, pārstāvot dzīvokļu īpašumu īpašnieku intereses kā pašvaldības pilnvarotā persona (nevis dzīvokļu īpašnieku ar savstarpēju līgumu pilnvarotā persona), kas dzīvojamās mājas pārvaldīšanu veic uz Privatizācijas likuma 50.panta septītās daļas pamata, slēdz zemes piespiedu nomas līgumu tad, kad likumā minētās puses nav izpildījušas tiem noteikto pienākumu. Līdz ar to starp prasītāju un atbildētāju nepastāv zemes nomas tiesiskās attiecības uz likuma pamata, jo šo attiecību subjekti uz likuma pamata ir dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki un prasītāja.

[2.2] Starp pusēm nav spēkā esoša tiesiska darījuma, no kura atbildētājai būtu kādi pienākumi pret prasītāju, tai skaitā, pienākums maksāt prasītājai zemes nomas maksu. 2014.gada 19.decembrī noslēgtā zemes piespiedu nomas līguma termiņš ir beidzies 2017.gada 31.decembrī un no tā izrietošās saistības pret prasītāju ir izpildītas, jauns līgums nav noslēgts, un puses nav vienojušās par zemes nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām, t.i. zemes nomas maksu utt..

Atbildētāja nepiekrīt prasītājas secinājumiem, ka, neskatoties uz to, ka jauns zemes nomas līgums nav noslēgts, rakstveida līguma noslēgšana pušu starpā nav nepieciešama, jo likumiskā (piespiedu) noma pastāv bez pušu gribas izteikuma un bez parakstītiem līgumiem. Lai atbildētājai rastos pienākums veikt zemes nomas maksas aprēķināšanu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem un tās samaksas pienākums prasītājai, starp pusēm ir jābūt rakstveidā noslēgtam zemes piespiedu nomas līgumam.

[2.3] Puses nav vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām un nav noslēgušas zemesgabala nomas līgumu, bet prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas zemes nomas maksas parādu, kas tiek aprēķināts, par pamatu ņemot zemes nomas maksas procentu likmi 6 % apmērā no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, kas neatbilst likumā "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" noteiktajam.

[2.3.1] 2017.gada 29.decembrī atbildētāja bija saņēmusi prasītājas vēstuli „Par zemes nomas līgumiem?, kurā piedāvāts noslēgt zemes nomas līgumus par prasītājai piederošo zemesgabalu, uz kuriem atrodas atbildētājas pārvaldīšanā esošās dzīvojamās mājas, nosakot fiksētu zemes nomas maksu 5,90 % apmērā no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, papildus piemērojot pievienotās vērtības nodokli. Atbildētāja sniegusi atbildi, norādot, ka dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku vārdā nevar slēgt zemes piespiedu nomas līgumus, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām, vienlaikus piedāvājot noslēgt zemes piespiedu nomas līgumu, nosakot nomas maksu 2018.gadam 5% apmērā no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, uz ko prasītāja atbildi nav sniegusi.

[2.4] Atbildētāja nepiekrīt, ka zemes nomas maksai papildus piemērojams pievienotās vērtības nodoklis, jo tas ir pretrunā ar jau nodibinātu tiesu praksi šajā jautājumā. Izvērtējot jautājumu par zemes piespiedu nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām, būtu jāņem vērā Augstākās tiesas atziņas par to, ka pievienotās vērtības nodoklis ir iekļaujams zemes nomas maksas apmērā (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 28.12.2015. spriedums lietā Nr.SKC-110/2015, (C28261709); Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 31.marta Rīcības sēdes lēmums civillietā Nr.SKC-0763/2016 (C24165613)).*

[3] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2018.gada 22.oktobra lēmumu atteikts pieņemt prasītājas iesniegtos prasības pieteikuma grozījumus (1.sējums, lietas 39.-43.lapa; 70.lapa).

[4] 2018.gada 20.novembrī tiesā saņemta prasītājas AS „Pilsētas zemes dienests? atsauksme par atbildētājas paskaidrojumiem (1.sējums, lietas 108.-113.lapa), kurā norādīti šādi argumenti.

[4.1] Prasītāja piekrīt atbildētājas ierunai, ka zemes nomas tiesisko attiecību subjekti ir dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki un prasītāja, bet ne atbildētāja. Tomēr prasītāja norāda, ka saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 54.panta ceturto daļu un tiesu praksi (sk. *spriedumu lietā Nr.SKC- 250/2017;rīcības sēdes lēmumu lietā Nr. SKC-1062/2015; spriedumu lietā Nr.SKC-234/2017; Nr. SKC-226/2016*) prasītājai ir izvēles tiesības celt prasību par zemes nomas maksas parāda piedziņu pret dzīvokļu īpašniekiem vai pret dzīvojamās mājas pārvaldnieku, kam prasības apmierināšanas gadījumā savukārt ir tiesības celt prasību regresa kārtībā pret dzīvokļa īpašniekiem.

[4.2] Prasībai jābūt vērstai uz konkrēta tiesību aizskāruma novēršanu. Spriedumā lietā Nr.SKC-69/2017 Augstākā tiesa norāda, ka prasījums, kas neietver mantisku prasījumu – konkrēta tiesību aizskāruma novēršanu – ir atzīstams par bezpriekšmetisku, no kā izriet, ka zemes īpašnieks nevar celt prasību konstatēt tiesiskās attiecības esamību, neiekļaujot mantisku prasījumu par nomas maksas piedziņu. Šīs atziņas tulkojot kopsakarā ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 54.panta ceturto daļu, secināms, ka prasība pret pārvaldnieku vēršama arī par nomas maksas piedziņu (sk. *AT spriedumu lietā Nr. SKC 250/2017*).

Atbilstoši tiesu praksei prasījums par nomas tiesisko attiecību pastāvēšanu uz likuma pamata ir parāda piedziņas prasījuma pamatojums, jo, konstatējot nomas attiecību pastāvēšanu uz likuma pamata, jākonstatē arī būtiskās sastāvdaļas un pēc tam konstatējams maksājamā parāda apmērs. Augstākās tiesas spriedumā lietā Nr.SKC–226/2016, tiesa ir atzinusi, ka apstāklis, ka zemes īpašnieks atsevišķa prasījuma veidā nav lūdzis atzīt nomas attiecību pastāvēšanu starp viņu un dzīvokļa īpašnieku, nevar būt pamats liegt prasītājam iespēju no nomas līguma subjekta saņemt atlīdzību par zemes lietošanu.

[4.3] Atbildētāja nav privatizēto dzīvokļu īpašniece, līdz ar ko uz to nomas maksas aprobežojumi neattiecas. Bez tam ar Satversmes tiesas 2018.gada 12.aprīļa spriedumu tiesību normas, kas nosaka zemes nomas maksas aprobežojumus, ir atzītas par neatbilstošām Satversmei. Ņemot vērā faktu, ka tām personām, kas dzīvokļus nav privatizējušas, nomas maksa sastāda vismaz 7.5% no kadastra vērtības, vidēji aprēķinātā nomas maksa mājai saglabājas 6% apmērā, kas arī atbilst likuma iepriekšējai redakcijai.

[4.4] Jautājumā par pienākumu maksāt PVN papildus nomas maksai jāņem vērā judikatūra, piemēram, Augstākās tiesas 2016.gada 20.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-0005/2016.

[5] 2018.gada 22.novembrī tiesā saņemti atbildētājas papildus paskaidrojumi (1.sējums, lietas 137.-138..lapa), kuros norādīts, ka 2018.gada 23.jūlijā starp pusēm noslēgta vienošanās par zemes nomas maksas par laika periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim samaksas kārtību, kas noteica, ka atbildētāja dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem par nomājamā zemesgabala lietošanu 2018.gadā veido uzkrājumu zemes nomas maksai, aprēķinot zemes nomas maksu 5 % apmērā no nomājamā zemesgabala kadastrālās vērtības ar mērķi samazināt izdevumus iespējamo tiesvedību rezultātā.

Ar Vienošanos noteikts, ka starp pusēm nav panākta vienošanās par zemes piespiedu nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām par periodu no 2018.gada 1.janvāra, tāpat puses konstatējušas, ka starp tām pastāv atšķirīgs viedoklis par PVN piemērošanu zemes nomas maksājumiem, ja zemesgabala īpašnieks ir PVN maksātājs. Laikā, kamēr jautājums nav noregulēts, puses vienojās, ka atbildētājas iekasētos uzkrājumus zemes nomas maksai samaksā prasītājai tādā apmērā, kādā tie iepriekšējā ceturksnī iekasēti no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem. Vienošanās tiek pildīta, ko apliecina 2018.gada 17.augusta maksājuma dokuments par 2018.gada pirmajā pusgadā faktiski iekasētās zemes nomas maksas 939,40 EUR pārskaitīšanu prasītājai.

[5] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2018.gada 23.novembra lēmumu atteikts pieņemt prasītājas iesniegtos prasības pieteikuma grozījumus (1.sējums, lietas 79.-83.;159.-161.lapa).

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[5.1] No Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punkta izriet, ka prasītājam ir tiesības veikt vienu no tiesību normā norādītajām darbībām – rakstveidā grozīt prasības pamatu vai priekšmetu, vai palielināt prasījumu apmēru.

Kā tas nostiprināts judikatūrā, prasība ir procesuāls līdzeklis, ar kuru persona ierosina civiltiesiska strīda izskatīšanu, un ir divi prasības elementi – priekšmets un pamats; prasības priekšmetu veido prasītāja materiāltiesiskais prasījums, kuru pamatotību pārbauda tiesa, izskatot lietu pēc būtības; ar prasības priekšmetu saprot arī to tiesisko stāvokli, uz ko šis prasījums ir vērsts, tas ir, uz zināmu tiesisko attiecību grozīšanu vai izbeigšanu; citiem vārdiem, prasītāja prasījums pret atbildētāju vienmēr izriet no strīda ar atbildētāju par aizskartajām vai apstrīdētajām civilajām tiesībām vai ar likumu aizsargātajām interesēm; otru prasības elementu – pamatu – veido apstākļi, ar kuriem prasītājs pamato savu prasījumu, tas ir, juridiski fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saista strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos vai izbeigšanos (sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 6.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-223/2015).

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 250.^{19} panta otro daļu un juridiskajā literatūrā norādīto, ka, ieviešot šādu tiesvedības veidu (vienkāršotās procedūras lietas), likumdevējs galvenokārt ir vēlējies panākt izskatāmo lietu ātru virzību uz strīda atrisinājumu, prasot no pusēm stingri formalizētu prasības pieteikumu un atbildētāja paskaidrojumus, kas ļauj bez pušu klātbūtnes uztvert prasības būtību, juridisko pamatojumu un prasījumu apmērus. (sk. *Civilprocesa likuma komentāri. ī daļa (1.-28.nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. ProfK.Torgāna zinātniskajā redakcijā. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2011, 546.lapa*).

[5.2] Prasītājas iesniegtie prasības pieteikuma grozījumi par zemes nomas būtisko, dabisko un nejaušo sastāvdaļu noteikšanu likumiskās (piespiedu) nomas tiesiskās attiecībās faktiski ir jauna prasība, jo tiek grozīts gan prasības par naudas piedziņu pamats, gan priekšmets, tādējādi prasības pieteikums nav pakļauts izskatīšanai vienkāršotās procedūras lietas tiesvedībā.

Prasības pieteikuma grozījumos ir cits prasības pamats un priekšmets, līdz ar ko tiesa secinājusi, ka prasības grozījumi neatbilst Civilprocesa likuma

74.panta trešās daļas 3.punkta prasībām.

Turklāt, prasības pieteikuma grozījumos ietvertais prasības summas pieaugums ir saistīts ar no jauna pieteikto prasījumu par zemes nomas līguma būtisko sastāvdaļu noteikšanu, jo sākotnējā prasība lietā celta par naudas piedziņu, proti, par zemes nomas maksas parāda piedziņu 6 % apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā. Savukārt prasības pieteikuma grozījumos prasītāja norāda, ka nomas maksa aprēķināma 5,9% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā. No prasības pieteikuma grozījumu 2. un 4,punkta izriet, ka pusēm pēc 2018.gada 1.janvāra nav izdevies vienoties par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu zemes nomas maksājumiem un nomas maksas apmēru, līdz ar to starp pusēm pastāv strīds.

Prasītāja ir tiesīga celt prasību vispārējā kārtībā par ēkai /adrese A/, funkcionāli nepieciešamā zemes gabala daļas būtisko, dabisko un nejaušo sastāvdaļu noteikšanu un zemes nomas maksas parāda piedziņu, savukārt visu minēto prasījumu risināšanu vienkāršotās procedūras lietā atbilstoši Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas noteikumiem, kurā noteikta atsevišķu kategoriju lietu izskatīšana rakstveida procesā, likums neparedz.

[6] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 26.novembra spriedumu prasība noraidīta.

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[6.1] Prasītāja pamatojusi prasību ar Civillikuma 2141.pantu un 2142.pantu.

Lietā nav strīda par to, ka zemesgabals /adrese/, kadastra Nr./numurs A/, pieder prasītājai, uz zemesgabala atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamā māja /adrese/, kuras uzturēšanai un apsaimniekošanai ir funkcionāli piesaistīta daļa no prasītājai piederošā zemes gabala, t.i., 1370 m^2 platībā, ko apliecina lietas materiāliem pievienotais Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas nodalījuma Nr. 100000072447 noraksts un Piesaistāmo zemju robežu plāns (lietas 12. - 13.lapa).

Lietas materiāliem pievienots 2014.gada 19.decembra zemes piespiedu nomas līgums Nr.7.4-1/1143/2014, no kura izriet, ka līgums un no tā izrietošās saistības ir attiecināmas uz pusēm no līguma parakstīšanas dienas un ir spēkā līdz to pilnīgai izpildei par periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.decembrim vai līdz brīdim, kad atbildētāja zaudē dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības (lietas 9.-11 .lapa).

No prasības pieteikuma izriet, ka pēc 2018.gada 1.janvāra zemes īpašniekam ar ēkas īpašnieku nav izdevies vienoties par zemes nomas līguma noslēgšanu rakstveidā.

[6.2] Prasības pieteikumā iekļauts prasības summas aprēķins, no kura redzams, ka zemes nomas maksas parāds aprēķināts par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 22.februārim, zemes nomas maksa aprēķināta 6% apmērā no zemes kadastrālās vērtības, iznomājamā zemes gabala platība norādīta 1370 m^2, par zemes nomas maksu prasītāja aprēķinājusi pievienotās vērtības nodokli (turpmāk - PVN) (lietas 5.1apa).

Prasītājai piederošā zemes īpašuma kadastrālā vērtība noteikta 225051 EUR (lietas 16.1apa). Līdz ar to prasītāja aprēķinājusi zemes nomas maksas parādu par laika periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 22.februārim 382,43 EUR un pievienotās vērtības nodokli (21 %) 80,31 EUR, kopā 462,74 EUR.

[6.2.1] No lietas materiāliem pievienotās 2018.gada 23.jūlijā starp pusēm noslēgtās vienošanās Nr.7.1-1/745/2018 par zemes nomas maksas par laika periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim samaksas kārtību izriet, ka atbildētāja dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem par nomājamā zemesgabala lietošanu 2018.gadā veido uzkrājumu zemes nomas maksai, aprēķinot zemes nomas maksu 5,00% apmērā no nomājamā zemes gabala kadastrālās vērtības (lietas 149.-151.lapa).

[6.3] Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1838.pantu un norādījusi, ka no atbildētājas iesniegtajiem papildus paskaidrojumiem izriet, ka 2018.gada 23.jūlijā noslēgtā vienošanās tiek pildīta, ko apliecina lietas materiālos esošais 2018.gada 17.augusta maksājuma uzdevums Nr.18-7451, no kura secināms, ka atbildētāja ir pārskaitījusi prasītājai faktiski iekasēto zemes nomas maksu par 2018.gada pirmo pusgadu 939,40 EUR saskaņā ar vienošanos (lietas 158.lapa).

Tiesa secinājusi, ka atbildētāja ir iesniegusi tiesai pierādījumus, kas apstiprina apgalvoto par samaksas veikšanu, ņemot vērā 2018.gada 17.augusta maksājuma uzdevumā Nr.18-7451 norādītā summa 939,40 EUR pārsniedz prasītājas celtās prasības (par zemes nomas maksas parāda par laika periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 22.februārim 462,74 EUR piedziņu) apmēru.

Ņemot vērā, ka atbildētāja zemes nomas maksas parāda maksājumu veikusi 2018.gada 17.augustā, tādējādi pilnībā samaksājot parādu, celtās prasības uzturēšanai nebija pamata.

Prasītāja nav izmantojusi Civilprocesa likuma 233.panta 4.punktā noteiktās tiesības atsaukt celto prasību, līdz ar ko tiesvedības izbeigšanai lietā nav pamata, savukārt prasība noraidāma kā nepamatota, jo parāds ir samaksāts pilnā apmērā un tā piedziņai no atbildētājas nav pamata.

[6.3.1]Noraidot prasību, tiesai nav pamata lemt par tiesību noteikšanu saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei.

Ņemot vērā, ka celtā prasība ir noraidāma, kā arī ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas attiecībā uz tiesas pienākumu argumentēt spriedumu, kur vienlaikus atzīts, ka ar šo pienākumu nav jāsaprot prasība tiesai detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk. *ECT 1994.gada 19. aprīļa spriedumu "Van de Hurkv. The Netherlands" 61.punkts*) tiesa atzinusi par iespējamu nevērtēt pārējos prasītājas un atbildētājas argumentus, iebildumus un pierādījumus. Tiesai ir jāuzklausa visi argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. *ECT komisijas 1986.gada 13. oktobra lēmumu lietā Nr. 10153/82*).

[6.4] Vērtējot jautājumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu no atbildētājas par labu prasītājai, tiesa secinājusi, ka nav pamata minēto izdevumu piedziņai.

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 74.panta sesto daļu, 1.panta pirmo daļu, 127. panta pirmo daļu un norādījusi, ka civilprasības pamatā ir prasītāja civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums vai apstrīdējums, un attiecīgi persona, pret kuru ceļama prasība jeb atbildētājs ir persona, kura ir aizskārusi vai apstrīdējusi prasītāja civilās tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses.

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 41.panta otro daļu, 44.panta otro daļu un Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018.gada 29.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-48/2018, kur atzīts, ka tiesību normas par tiesas izdevumu piedziņu tulkojamas kopsakarā ar Civilprocesa likuma 1.panta pirmās daļas un 127.panta pirmās daļas noteikumiem.

No Civilprocesa likuma 41.panta izriet tiesas izdevumu atlīdzināšanas jēga un mērķis – ka izdevumi par tiesvedības procesu ir jāmaksā tam, kurš ir vainojams šo izmaksu radīšanā. Atbildētājam ir jācieš tiesas izdevumi, ja viņš devis iemeslu pamatotas prasības celšanai. Citiem vārdiem, personai, kas cietusi no tiesību aizskāruma, nav jācieš izdevumi, kas radušies šī tiesību aizskāruma novēršanas procesā.

Parasti atbilstoši prasības tiesvedības būtībai atbildētājs lietā būs vainojams prasītāja tiesību aizskārumā. Tomēr ir atsevišķi izņēmuma gadījumi, kad persona, kura ir atbildētāja statusā, nav vainojama prasītāja tiesību aizskārumā, proti, kad persona var iegūt kādu mantisku labumu tikai prasības kārtībā un kad šī labuma iegūšana ir atkarīga vienīgi no paša prasītāja izvēles un rīcības, nevis no atbildētāja (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018.gada 29.janvāra spriedums lietā Nr. SKC-48/2018*).

[6.4.1] Prasītāja prasības pieteikumā, cita starpā, norādījusi, ka līdz 2017.gada 31.decembrim nomas līgums par ēkai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala nomu bija noslēgts ar ēkas pārvaldnieku SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", savukārt pēc 2018.gada 1.janvāra prasītājai ar atbildētāju nav izdevies vienoties par zemes nomas līguma noslēgšanu rakstveidā. Savukārt no atbildētājas paskaidrojumiem un pievienotajiem dokumentiem izriet, ka

prasītāja 2017.gada 29.decembrī atbildētājai nosūtījusi vēstuli par zemes nomas līgumu noslēgšanu, kurā aicinājusi atbildētāju noslēgt rakstveida zemes nomas līgumus par ēkām nepieciešamo zemes gabalu nomu 2018.gadā par fiksētu cenu, lūdzot atbildi uz izteikto priekšlikumu sniegt līdz 2018.gada 15.janvārim (lietas 25.-27., 32.lapa).

No atbildētājas 2018.gada 16.janvāra vēstules Nr.1-2/2709 izriet, ka atbildētāja sniegusi atbildi uz piedāvājumu noslēgt zemes piespiedu nomas līgumus, norādot, ka tā dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku vārdā nevar slēgt zemes piespiedu nomas līgumus, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām un dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku interesēm, un piedāvā prasītājai noslēgt zemes piespiedu nomas maksas līgumus, nosakot zemes nomas maksu 2018.gadam 5 % apmērā no attiecīgo zemesgabalu vai to daļu kadastrālās vērtības 2018.gadā, tai skaitā pievienotās vērtības nodoklis atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai likmei (lietas 34.lapa).

[6.4.2] Tādējādi tiesa secinājusi, ka atbildētāja nav vainojama prasītājas tiesību aizskārumā, jo tā vietā, lai noslēgtu zemes nomas līgumu ar atbildētāju, par ko puses pēc būtības jau bija vienojušās, jo atbildētāja piekritusi noslēgt zemes nomas līgumu, prasītāja izvēlējusies 2018.gada 15.februārī celt tiesā prasību par zemes nomas maksas parāda par 53 dienām piedziņu.

Konstatējot spriedumā minēto pamatu prasības noraidīšanai, tiesa atzinusi, ka situācijā, kad atbildētāja nav aizskārusi prasītājas tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses un nav devusi iemeslu prasītājai prasības celšanai, nav pamata prasītājas labā piedzīt tiesāšanās izdevumus no atbildētājas.

[7] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza prasītāja AS „Pilsētas zemes dienests?, pārsūdzot to pilnīgi (1.sējums, lietas 178.-187.lapa).

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[7.1] Tiesa nav piemērojusi Civillikuma 1427., 1533. un 1534. pantu, ir kļūdījusies pierādījumu novērtēšanā.

[7.1.1] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka prasības pieteikumā norādītais parāds par periodu no 01.01.2018. – 11.02.2018. ir pilnībā apmaksāts.

Atbildētājas samaksātā summa 939,40 *euro* attiecināma uz visu pirmo pusgadu un sedz tikai daļu parāda, turklāt, attiecībā uz tiem dzīvokļu īpašniekiem, uzkrājumus veic, nevis uz visu ēku (visiem kopīpašniekiem kopā).

Atbildētāja prasītājai ir nodevusi no dzīvokļu īpašniekiem saņemtos uzkrājumus nomas maksai un tikai tādā apmērā, kādā tā iekasēta (ne no visiem dzīvokļu īpašniekiem), turklāt minētie uzkrājumi saskaņā ar vienošanos tiek veidoti 5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā. Prasītājs prasības pieteikumā bija lūdzis piedzīt zemes nomas maksu 6% apmērā no kadastrālās vērtības gadā. Secīgi, lietā nav pierādījumu, ka prasītāja prasība par zemes nomas maksu būtu apmierināta pat 5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā. Minētais tika norādīts arī 2018.gada 15.novembrī tiesai nosūtītajā atsauksmē, ko tiesa nav ņēmusi vērā.

Prasītāja vērš uzmanību, ka no visiem dzīvokļu īpašniekiem faktiski iekasējot uzkrājumus zemes nomas maksai pat 5% apmērā, maksājumam par 2018.gada 1. pusgadu būtu jābūt EUR 1088,36 apmērā (neieskaitot PVN), savukārt atbildētāja prasītājai par minēto laika periodu ir nodevusi no dzīvokļu īpašniekiem saņemtos uzkrājumus nomas maksai tikai EUR 939,40 apmērā. Tādējādi tiesa izdarījusi, kļūdainu secinājumu, ka zemes noma maksa par periodu no 01.01.2018. – 22.02.2018 samaksāta pilnā apmērā.

Minētais apliecina, ka no lietā esošajiem pierādījumiem nav iespējams noteikt, vai atbildētāja prasītājai ir nodevusi no dzīvokļu īpašniekiem saņemtos uzkrājumus nomas maksai par periodu no 01.01.2018. – 22.02.2018. pilnā apmērā vai tikai daļēji (līdzīgi kā maksājumam par 2018.gada 1. pusgadu). Atbildētāja nav pierādījusi, ka samaksa par prasības priekšmetu ir izdarīta vispār, turklāt, pilnā apmērā (Civillikuma 1838. pants).

[7.1.2] Tiesa pareizi norādījusi, ka pusēm pēc 2018.gada 1.janvāra nav izdevies vienoties par zemes nomas līguma noslēgšanu rakstveidā.

Taču tiesneses secinājums, ka – ?atbildētāja nav vainojama prasītājas tiesību aizskārumā, jo tā vietā, lai noslēgtu zemes nomas līgumu ar atbildētāju, par ko puses pēc būtības jau bija vienojušās, jo atbildētāja piekritusi noslēgt zemes nomas līgumu, prasītāja izvēlējusies celt tiesā prasību? – acīmredzami pārsniedz tiesas profesionālā riska un kļūdas pieļaujamības robežas un rada šaubas par tiesneses, kas to formulējusi, atbilstību amatam. Izpratne par līgumu kā saskanīgas gribas tiesību aktu ir tiesību pamati (sal. SKC-40/2016, SKC-198/2016, SKC-349/2016, Civillikuma 1427., 1533. pants).

Prasītāja vērš uzmanību, ka vienošanās par uzkrājumu veidošanu nav vienošanās par zemes nomas maksu. Turklāt uzkrājumi tiek veidoti 5 % apmērā no nomājamā zemes gabala kadastrālās vērtības, savukārt prasītāja lūgusi noteikt nomas maksu 6% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā. Secīgi, starp pusēm nav panākta vienošanās par zemes piespiedu nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām. Tāpat pusēm ir atšķirīgs viedoklis attiecībā uz nomas maksas aplikšanu ar pievienotās vērtības nodokli.

[7.1.2.1] Prasītāja atsaukusies uz Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu un norādījusi, ka nepamatots un ētikas principus klaji pārkāpjošs ir arī tiesas norādītais, ka "tā vietā, lai noslēgtu zemes nomas līgumu ar atbildētāju, par ko puses pēc būtības jau bija vienojušās, jo atbildētāja piekritusi noslēgt zemes nomas līgumu, prasītāja izvēlējusies celt tiesā prasību."

Prasības pieteikums tiesai ir nosūtīts 2018.gada martā, savukārt vienošanās, turklāt ne par zemes nomas maksu, bet gan par uzkrājumu veidošanu zemes nomas maksai un samaksas kārtību, noslēgts tikai 2018.gada 23.jūlijā (t.i., pusgadu pēc prasības celšanas tiesā). Konkrētajā gadījumā puses nav noslēgušas galīgu līgumu, tādējādi saistības pamats joprojām ir likums nevis darījums.

[7.1.3] Prasītājas ieskatā nekustamā īpašuma noma ir ar pievienotās vērtības nodokli apliekams darījums, to nosaka Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34. panta septītā daļa, kā arī šādu viedokli paudušas arī dažādas institūcijas – atzinumā Saeimai Tieslietu ministrija (04.07.2016. Nr. 1-11/26451), pieaicinātais eksperts – Tieslietu ministrijas pārstāvis Satversmes tiesas sēdē lietā Nr. 2017-17-01 2018. gada 7. martā (sk. arī spriedumus lietā SKC-5/2016 un SKC-535/2007).

Nodokļu likumu piemērošana ir Valsts ieņēmumu dienesta (VID) kompetencē (likuma "Par nodokļiem un nodevām" 5. panta otra daļa). VID ir norādījis uz zemes piespiedu nomas maksas aplikšanu ar PVN (01.08.2014. uzziņa Nr.8.11-20/631493), arī 2018.gada 21.septembra atzinumā Nr. 8.6-13/248206 Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namam VID norādījis, ka gan 2008. - 2010.gadā, gan pašlaik zemes piespiedu nomas attiecībās, kad puses nav vienojušās par cenu, ar pievienotās vērtības nodokli būtu apliekama tiesas spriedumā noteiktā zemes nomas maksa, kas arī ir pievienotās vērtības nodokļa bāze. Šāds VID viedoklis sakrīt arī ar Augstākās tiesas tiesnešu atsevišķajām domām lietā Nr.SKC-5/2018.

Arī Eiropas Padomes Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu neparedz, ka darījuma aplikšana ar pievienotās vērtības nodokli būtu atkarīga no tā, kāda bijusi darījumu pušu griba slēgt attiecīgu līgumu – brīvas izvēles vai piespiedu kārtā (uz likuma pamata vai ar tiesas spriedumu). Vēl jo vairāk, pašas Direktīvas 2006/112/EK tekstā ir paredzēta, piemēram, nekustamā īpašuma, kas pārdots piespiedu izsolē, aplikšana ar PVN.

Likums „Par pievienotās vērtības nodokli" paredz, ka pakalpojumu sniegšanas darījumos ar PVN apliekamā vērtība ir sniegto pakalpojumu tirgus vērtība naudas izteiksmē bez PVN (2. panta ceturtā daļa), kurā iekļaujami visi nomas līgumā noteiktie maksājumi (2. panta deviņpadsmitā daļa). Minētais atbilst Direktīvā 2006/112/EK noteiktajam, ka pakalpojumu sniegšanas gadījumā nodokli uzliek visai summai, kas veido atlīdzību, kuru pakalpojumu sniedzējs par šiem darījumiem ir saņēmis no pakalpojumu saņēmēja (73. pants).

Direktīvas 135.panta pirmās daļas l.apakšpunkts paredz Dalībvalstu tiesības atbrīvot no PVN aplikšanas nekustamā īpašuma nomas darījumus, tomēr likumdevējs šādu regulējumu nav pieņēmis, no kā izriet, ka zemes noma ir ar PVN apliekams darījums, kur nodokļa bāze ir darījumā vai darījumu aizstājošā tiesas spriedumā noteiktā zemes nomas maksa (bez PVN).

Konkrētajā gadījumā ir piemērojamas abas tiesību normas – norma, kas noteic nomas maksas apmēru, kā arī norma, kas noteic, ka šī noteiktā

nomas maksa ir apliekama ar pievienotās vērtības nodokli un tiesību kolīzija šai gadījumā nav konstatējama, turklāt, jebkādu šāda veida kolīziju atrisinājumu nosaka likuma "Par nodokļiem un nodevām" 5.panta pirmā daļa, nevis vispārējās tiesību normas un principi.

No minētā izriet, ka piespiedu zemes nomas maksas ir ar pievienotās vērtības apliekams darījums, secīgi, gadījumā, ja zemes īpašnieks ir reģistrēts kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājs, pievienotās vērtības nodoklis ir aprēķināms papildus zemes nomas maksai.

[7.1.3.1] Minētā sakarā prasītāja atsaukusies uz Eiropas Savienības Tiesas prejudiciāliem nolēmumiem par pievienotās vērtības normu piemērošanu un norādījusi, ka PVN sistēmas mērķis ir aplikt ar nodokli vienīgi galīgo patērētāju, kas izriet no Direktīvas 73.panta (*skat. apvienotās lietas C-249/12 un C- 250/12 Tulica un Plavosin;*
C- 129/11 Balkan and Sea Properties un Provadinvest, C 330/95 Goldsmiths, Recueil, 13801. lpp., 15. punkts , *Case C-317/94 Elida Gibb Ltd v Commissioners of Customs andExcise, 19. punkts*). Proti, pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par nodokļa nomaksu budžetā, bet maksātājs ir pakalpojuma saņēmējs. No šī izriet princips, ka valsts nedrīkst no pakalpojuma sniedzēja iekasēt pievienotās vērtības nodokli, ko tas nav saņēmis no pakalpojuma saņēmēja. PVN pamatiezīme ir tāda, ka šis nodoklis ir tieši proporcionāls attiecīgo preču un pakalpojumu cenai. Tas nozīmē, ka visi piegādātāji PVN samaksā piedalās proporcionāli kopējai summai, kas ir saņemta par pārdotajām precēm, bet nodokļu administrācija nevar kā PVN iekasēt summu, kas pārsniedz nodokļa maksātāja saņemto summu (*skat. C-317/94 Elida Gibb Ltd v Commissioners of Customs and Excise, 24. punkts; C-330/95 Goldsmiths, Recueil, I-3801. lpp., 15. punkts, kā arī C-129/11 Balkan and Sea Properties un Provadinvest, 44. punkts*).

[7.1.3.2] Prasītājai ir radušās pamatotas šaubas par pretējas tiesību aktu interpretācijas atbilstību Padomes direktīvas 2006/112/EK prasībām un Eiropas Savienībā nodibinātajiem kopīgajiem PVN pamatprincipiem. Līdzīgas šaubas šo tiesību normu piemērošanā ir radušās arī atsevišķiem Augstākās tiesas tiesnešiem lietās, kuru izskatīšana PVN jautājumā vēl nav pabeigta (*sk. lietā Nr.SKC-5/2018 izteiktās tiesnešu N.Salenieka, Ļ.Kušneres un V.Jonikāna atsevišķās domas*).

Pie minētajiem apstākļiem prasītāja ieskatā ir jānoskaidro Padomes direktīvas 2006/112/EK regulācijas tvērums un attiecīgo direktīvas noteikumu iztulkojums.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas pastāvīgajai judikatūrai nacionālajai tiesai, piemērojot nacionālo likumu, ja situācija ietilpst direktīvas piemērošanas jomā, ir pienākums interpretēt nacionālo likumu pēc iespējas atbilstoši direktīvas tekstam un mērķim (*EST spriedums lietā nr. C-81/12 - Asociaļia Accept, 7 2.punkts*). Tā kā šajā jautājumā ir pretrunīga tiesu prakse un pastāv šaubas par attiecīgo tiesību normu pareizu un vienveidīgu piemērošanu un atbilstību Eiropas Savienības tiesību pamatprincipiem, kā tas izriet arī no Augstākās tiesas pretrunīgās prakses, apelācijas instances tiesai, kuras nolēmumu nevar pārsūdzēt, ir pienākums vērsties EST ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai noskaidrotu Direktīvas 2006/112/EK regulācijas tvērumu un noteikumu tulkojumu, un apturēt tiesvedību lietā līdz stājas spēkā EST nolēmums.

Cenu regulēšana ar likumdošanas aktiem nav plaši izplatīta Eiropas Savienībā. Eiropas Savienības Tiesa ir sniegusi interpretāciju Direktīvas 2006/112/EK normām, bet ne jautājumā, kā piemērojamas tiesību normas, ja pakalpojuma līgums tiek noslēgts ar tiesas spriedumu, pildot likuma prasības, vai, ja nomas maksu nosaka pats likums, bet nomas priekšmetu – administratīvais akts. Līdz ar to pastāv objektīvas šaubas par šo normu pareizu un vienveidīgu interpretāciju.

Ņemot vērā minēto, prasītāja apelācijas sūdzībā lūgusi apturēt tiesvedību lietā līdz stājas spēkā Eiropas Savienības tiesas nolēmumus un uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

1) vai gadījumā, ja likums nosaka obligātu pienākumu sniegt pakalpojumu (iznomāt nekustamo īpašumu), cenas noteikšanu atstājot tiesas kompetencē vai ja cenu nosaka likums, vai šādi noteiktajai vai nodibinātai maksai ir papildus jāpiemēro PVN, ja pakalpojuma sniedzējs (a) jau pirms prasības uzsākšanas, (b) tiesvedības laikā, (c) pēc lietas izskatīšanas pēc būtības, (d) pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās taisīšanas laikā ir (kļūst) PVN maksātājs?

2) vai gadījumā, ja nekustamā īpašuma iznomātājs ir PVN maksātājs un nekustamo īpašumu iznomā saskaņā ar likumā noteiktu pienākumu, par tiesas noteiktu nomas maksu (cenu), PVN direktīvas 73. un 78. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka summa, kurai uzliek nodokli, ir: a) atlīdzība (cena) par pakalpojumu, ko nosaka vai nodibina tiesa, no kā atņem PVN likmi, vai b) atlīdzība (cena) par pakalpojumu, ko nosaka tiesa?

3) vai atbilde uz 1. un 2. jautājumu ir atkarīga no tā vai iznomātājs, proti, persona, kurai nekustamā īpašuma īpašniekam likums nosaka obligātu pienākumu sniegt pakalpojumu (iznomāt nekustamo īpašumu), ir vai nav PVN maksātājs.

[7.2] Apelācijas sūdzībā izteikti iebildumi par tiesneses 2018.gada 23.novembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt prasītājas iesniegtos prasības pieteikuma grozījumus.

Prasītājas ieskatā tiesnese ir kļūdaini norādījusi, ka prasības grozījumi par zemes nomas būtisko, dabisko un nejaušo sastāvdaļu noteikšanu likumiskās (piespiedu) nomas tiesiskajās attiecībās ir faktiski jauna prasība, jo ir grozīts gan prasības par naudas piedziņu pamats, gan priekšmets.

Turklāt, lēmuma motīvu daļā tiesnese ir vien atsaukusies uz Augstākās tiesas spriedumā lietā Nr. SKC-223/2015 izteiktajām atziņām par prasības priekšmetu un pamatu un atsevišķiem Civilprocesa likuma pantiem, bet nav veikusi juridiskai metodoloģijai atbilstošu tiesību normu interpretāciju. Prasījuma apmēra palielināšana, sakarā ar pieaugumu, procentu pievienošanu vai apstākļu precizēšanas dēļ, tostarp, labojot matemātiskā aprēķina kļūdas, neliedz vienlaikus vai secīgi grozīt arī prasības priekšmetu, piemēram, faktisko apstākļu maiņas dēļ. Lēmums pretēji Civilprocesa likuma 230.pantā noteiktajam nesatur tiesību normas, kas tiesneses argumentus pamatotu, kā rezultātā lēmums nesniedz pilnīgu un saprotami atspoguļotu tiesneses domu gaitu.

[7.2.1] Atbilstoši civilprocesā raksturīgajam dispozitivitātes principam prasītājai ir tiesības samazināt vai palielināt savus prasījumus vai vispār atteikties no prasības. Savukārt no Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punkta izriet, ka grozīt prasības pamatu vai priekšmetu vai palielināt prasījuma apmēru var tikai rakstveidā un tikai līdz lietas izskatīšanas pēc būtības uzsākšanai (*Civilprocesa likuma komentāri I daļa (1.- 28. nodaļa), Otrais papildinātais izdevums, 273.lpp.*).

Prasības pieteikuma grozījumos tika lūgts tiesu noteikt tās zemes nomas līguma sastāvdaļas, par kurām pušu starpā vienošanās nav, t.sk. būtiskās (zemes nomas maksu), dabiskās (pienākumu papildus maksāt pievienotās vērtības nodokli) un nejaušās (maksāšanas termiņi). Norāda, ka arī sākotnējā prasība paredzēja zemes nomas attiecību būtisko sastāvdaļu noteikšanu, bet uz terminētu laika posmu – par kuru lūgta piedziņa (skat., *SKC-5/2016: "Zemes īpašnieka tiesības celt prasību tiesā par zemes nomas līguma noslēgšanu ir saprotamas tādējādi, ka zemes īpašniekam ir tiesības prasīt gan nomas līguma noslēgšanu, gan faktisko nomas tiesisko attiecību atzīšanu, gan arī strīdu izšķiršanu par nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām un parāda piedziņu, jo, nepievēršoties nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām, nav iespējams izšķirt strīdu pēc būtības par nomas tiesisko attiecību nodibināšanu vai šādu faktisko attiecību, kas pastāv uz likuma pamata, konstatēšanu. Nomas maksas parāds atbilstoši nodibinātajiem apstākļiem ir pakārtots jautājums."*).

Prasības pamatu veido apstākļi (juridiski fakti), kas jānorāda prasības pieteikumā. Tiesai šie juridiskie fakti jāsaista ar tiesību normas hipotēzi par strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos vai izbeigšanos (sk. *SKC-635/2006*). Tādējādi par prasības grozīšanu nav uzskatāms gadījums, kad prasītājs pa lietas laiku pārgrozījušos apstākļu dēļ pirmējā prasījuma vietā, ar kuru viņš bija lūdzis noteikt pušu civiltiesiskās attiecības, līdz atjaunot aizskartās tiesības un otrādi (*Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. IGga: Autora izdevums, 1933, 3I2.-313.lpp* .). Tā kā prasības pamats ir juridiski fakti, tad prasības pamata grozīšana ir šo juridisko laktu aizstāšana vai papildināšana ar citiem juridiskiem faktiem, t.i., ja prasība

sākotnēji tika pamatota ar vienu juridisko faktu pastāvēšanu faktiskajā dzīvē, tad prasības grozīšana nozīmē prasību pamatot ar citiem faktiskajā dzīvē pastāvošiem juridiskiem faktiem (*Briedis E. Par pieaugumu CPL 36. m 418. panta izpratnē. Jurista Vārds; 12.02.2013*Nr. 6(757)*).

Konkrētajā gadījumā prasības pamats – juridiskie fakti – paliek nemainīgs. Prasības pamats ir zemes piespiedu nomas tiesisko attiecību pastāvēšana pušu starpā, kur prasītāja īsteno prasījuma tiesības, kas izriet no uz likuma pamata radušās saistības – tiesības prasīt nomas līguma noslēgšanu (līguma būtisko un nejaušo sastāvdaļu noteikšanu, kas ir līguma atzīšanas par galīgi noslēgtu priekšnoteikums saskaņā ar CL 1533. un 1534. pantu) un nomas maksas piedziņu.

Secīgi, prasītājs realizēja savas tiesības grozīt prasības priekšmetu, savukārt tiesa izdarīja kļūdainu secinājumu, ka ir grozīts gan prasības priekšmets, gan pamats, atsakot pieņemt prasības pieteikuma grozījumus. Tiesa arī ir izdarījusi likuma vārdiskajai, teleoloģiskajai, vēsturiskajai un sistēmiskai interpretācijai neatbilstošu secinājumu, ka prasības summas palielināšana liedz grozīt prasības priekšmetu, kas neatbilst ne vien judikatūras secinājumiem (nav pieļaujams pilnībā grozīt prasības pamatu un priekšmetu, jo tas būs cits prasījums), bet arī loģikas likumiem, jo prasības palielināšana, tostarp, procentu vai pieauguma pievienošana, pati par sevi groza gan prasības priekšmetu, gan apmēru.

[8] 2019.gada 11.martā Rīgas apgabaltiesā saņemti atbildētājas SIA „Rīgas namu pārvaldnieks? rakstveida paskaidrojumi par prasītājas ar apelācijas sūdzību, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzība nav pamatota (1.sēj., lietas 224.-226.lapa).

Paskaidrojumos norādīti šādi argumenti.

[8.1] Atbildētāja pilnībā piekrīt tiesas secinātajam, ka prasība ir apmierināta, jo prasītāja ar atbildētāju, noslēdzot vienošanos, ir vienojušās par zemes nomas maksu, nosakot, ka 2018.gadā zemes nomas maksa dzīvokļu īpašniekiem tiek aprēķināta atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka, ka zemes nomas maksa ir 5% apmērā no nomājamā zemesgabala kadastrālās vērtības. Šobrīd prasītājai pārskaitītās summas par zemes nomu atbilst vienošanās nosacījumiem un nav pamata atsaukties uz to, ka maksājums pārsniedz prasītājas celtās prasības apmēru. Atbildētāja ir pierādījusi, ka samaksa ir izdarīta un, vadoties pēc Civillikuma normām, saistība izbeidzas pati no sevis, kad nolīdzināts parāds.

Atbildētāja nepiekrīt prasītājas apgalvojumam, ka vienošanās ir tikai pagaidu noregulējums, jo faktiski puses ir vienojušās par zemes nomas maksas samaksas kārtību 2018.gadā, bet cita veida prasījumi tiesā līdz šim nav celti, neskatoties uz to, ka prasītāja norāda, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāv strīds par zemes piespiedu nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām nomas tiesiskajās attiecībās.

Atbildētāja vienošanos turpina pildīt, ko apliecina 2018.gada 17.augusta maksājuma uzdevums Nr. 18-7451 (nosūtīts tiesai 21.11.2018.), 2018.gada 15.novembra maksājuma uzdevums Nr. 18-7452 un 2019.gada 15.februāra maksājuma uzdevums Nr. 19-7451 par faktiski iekasētās zemes nomas maksas pārskaitīšanu, kur kopumā prasītājai par zemes nomu 2018.gadā pārskaitīts 1968,52 EUR.

[8.2] Atbildētāja nepiekrīt apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem attiecībā par PVN piemērošanas kārtību zemes piespiedu nomas tiesiskajās attiecībām un uzskata tos par nepamatotiem.

Atbildētāja uztur savus paskaidrojumus par sākotnēji celto prasību. Augstākās tiesas Civillietu departaments ar 2016.gada 31.marta Rīcības sēdes lēmumu civillietā Nr. SKC- 0763/2016 (C24165613) norādījis, ka privatizētā dzīvokļa īpašniekam ir tiesības paļauties, ka nomas maksa par zemesgabala nomu nebūs augstāka par normatīvajos aktos noteikto, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli. Līdz ar to dzīvokļu īpašumu īpašnieku zemes nomas maksas maksājumu summa nevar būt atkarīga no citas personas tiesiskā statusa, tas ir. vai iznomātājs ir vai nav pievienotās vērtības nodokļa maksātājs, un zemes īpašnieki piespiedu zemes nomas gadījumā nav tiesīgi prasīt papildus nomas maksai maksāt arī pievienotās vērtības nodokli. Tāpat Augstākā tiesa paplašinātā sastāvā 2018.gada 27.jūnijā atcēla Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 17.jūnija spriedumu daļā, ar kuru par iepriekšējo laika periodu papildus zemes piespiedu nomas maksai piedzīts PVN un noteikts pienākums šādu maksājumu veikt turpmāk (civillieta Nr.C39102313; SKC-5/2018).

[8.3] Atbildētājas ieskatā nav pamata uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālos jautājumus par PVN piemērošanu papildus noteiktai vai nodibinātai maksai par pakalpojumu, ja pakalpojuma sniedzējs ir vai kļūst par PVN maksātāju, jo Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018.gada 27.jūnija spriedumā lietā Nr. SKC-5/2018 ir izvērtēts jautājums par zemes piespiedu nomas maksas apmēru, ja zemes īpašnieks ir PVN maksātājs.

[9] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses 2019.gada 20.februāra lēmumu ierosināta apelācijas tiesvedība (1.sēj, lietas 221. lapa), par ko paziņots lietas dalībniekiem, nosakot termiņu paskaidrojumu par apelācijas sūdzību iesniegšanai (1.sēj, lietas 222.lapa). Lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, nosakot sprieduma sastādīšanas datumu 2019.gada 29.maijā (lietas 221. lapa), par ko paziņots lietas dalībniekiem (lietas 234.lapa).

[9.1] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2019.gada 29.maija lēmumu lieta noņemta no izskatīšanas, atzīstot, ka vispirms izskatāms 2019.gada 10.maijā tiesā saņemtais prasītājas un prasītājas procesuālo tiesību pārņēmējas pieteikums par puses procesuālo tiesību pārņemšanu (2.sēj., lietas 29.-30lapa). Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2019.gada 2.jūlija lēmumu noraidīts pieteikums par puses procesuālo tiesību pārņemšanu (2.sēj., lietas 34-36.lapa). Minētais lēmums kā nepārsūdzēts stājies likumīgā spēkā.

[9.2] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses 2019.gada 25.jūlija rezolūcijas lēmumu (2.sēj., lietas 37.lapa) lietas izskatīšana (pēc būtības) rakstveida procesā nozīmēta uz 2019.gada 14.novembri, par ko paziņots lietas dalībniekiem (2.sēj., lietas 38.lapa).

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, rakstveida procesā pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos pierādījumus, atzīst, ka apelācijas sūdzība un prasība nav pamatotas.

[10] Prasītāja apelācijas sūdzībā izteikusi iebildumus par tiesneses 2018.gada 23.novembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt prasītājas iesniegtos prasības pieteikuma grozījumus.

[10.1] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājas Civilprocesa likuma normu interpretācija attiecībā uz tiesībām grozīt prasības priekšmetu vienkāršotās procedūras lietās (sk. sprieduma [7.2] punktu) ir nepareiza.

Tiesas kolēģija norāda, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 1.panta otrajai daļai, lietas dalībniekiem ir tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā tikai likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā, savukārt Civilprocesa likuma 250.^{18} pirmā daļa nosaka, ka vienkāršotās procedūras lietas tiesa izskata prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad prasība ir iesniegta, izmantojot vienkāršoto procedūru. Tas nozīmē, ka Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā ietvertās procesuālās normas ir atzīstamas par speciālajām pret vispārējo regulējumu prasības tiesvedībā (*Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta sestās daļas 4.punkts*).

No celtās prasības redzams, ka prasītāja no atbildētājas līdz piedzīt zemes nomas maksas parādu atbilstoši pašas norādītam zemes nomas maksas apmēram, pamatojoties uz likumiskajām (piespiedu) nomas tiesiskajām attiecībām, uzskatot, ka rakstveida līguma noslēgšana pušu starpā nav nepieciešama. Savukārt no prasības pieteikuma grozījumiem redzams, ka prasītāja pati vairs nenorāda zemes nomas maksas apmēru, bet gan līdz tiesu to noteikt kā zemes līguma būtisko sastāvdaļu, vienlaikus lūdzot noteikt arī citas – zemes nomas līguma dabiskās un nejaušās sastāvdaļas.

No minētā secināms, ka prasības pieteikuma grozījumos prasītāja ir grozījusi prasības pamatu, no likumiskām un jau pastāvošām zemes nomas

tiesiskajām attiecībām pārejot uz līgumiskām attiecībām, kuru ietvaros lūdz tiesu noteikt zemes nomas līguma sastāvdaļas.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu prasītājas viedokli, ka prasības pamats aprobežojas ar prasītājas vispārīgām tiesībām saņemt un atbildētājas pienākumu maksāt zemes nomas maksu.

Nav strīda, ka abos gadījumos (gan no prasības, gan no prasības pieteikuma grozījumiem) starp pusēm pastāvošās tiesiskās attiecības izriet no apstākļiem, ka atbildētāja ir pārvaldnieks privatizētu dzīvokļu dzīvojamajai ēkai, kurai funkcionāli ir piesaistīts prasītājai piederošs zemes gabals, taču pušu likumiskās un līgumiskās attiecības nav atzīstamas par vienu un to pašu pamatu prasībai nolūkā saņemt zemes nomas maksu.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas tiesnese pamatoti atteikusi pieņemt prasības pieteikuma grozījumus, norādot pareizu un pietiekamu motivāciju, līdz ar to minētais apelācijas sūdzības iebildums ir atzīstams par nepamatotu.

[11] Civilprocesa likuma 426.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Ņemot vērā minētās likuma normas nosacījumus un prasītājas iesniegto apelācijas sūdzību, tiesas kolēģija atzīst, ka lieta izskatāma pēc būtības pilnas celtās prasības apjomā.

[11.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka lietā nav strīda par lietas faktiskajiem apstākļiem, un proti.

Uz prasītājai piederoša zemesgabala /adrese/ atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamā māja /adrese/, kuras uzturēšanai un apsaimniekošanai ir funkcionāli piesaistīta daļa no prasītājai piederošā zemes gabala 1370 m^2 platībā. Starp zemes īpašnieci un dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem pastāv zemes piespiedu nomas tiesiskās attiecības uz likuma pamata.

Starp zemes īpašnieci un dzīvojamās mājas pārvaldnieci SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" tika noslēgts zemes piespiedu nomas līgums, kas bija spēkā līdz 2017.gada 31.decembrim un kurā bija pielīgta zemes nomas maksa 5,90 % gadā no zemes kadastrālās vērtības. Pēc 2018.gada 1.janvāra (nomas līguma izbeigšanās) zemes īpašniecei nav izdevies vienoties ar dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem vai dzīvojamās mājas pārvaldnieci par zemes nomas noteikumiem, konkrēti, par zemes nomas maksas apmēru un PVN maksāšanu.

[11.2] Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzības argumentu, ka tiesa nav piemērojusi Civillikuma 1427., 1533. un 1534.pantu, jo prasības pieteikuma sadaļā "Normatīvais akts, ar kuru prasība pamatota" norādīti citi Civillikuma panti, bet prasības pieteikuma grozījumi lietā nav pieņemti.

[11.3] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzībā pamatoti norādīts, ka spriedumā nav dots vērtējums atšķirībām starp prasības summas aprēķinu un atbildētājas veikto maksājumu prasītājai.

Starp pusēm 2018.gada 27.jūlijā noslēgtā vienošanās (1.sēj., lietas 87.-89.lapa) apstiprina, ka puses nav panākušas vienošanos par zemes nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām par laiku no 2018.gada 1.janvāra un ka pusēm ir atšķirīgs viedoklis jautājumā par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu zemes nomas maksājumiem.

Vienošanās "j" punkts noteic, ka pārvaldnieks dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem par nomājamā zemesgabala lietošanu 2018.gadā veido uzkrājumus zemes nomas maksai, aprēķinot zemes nomas maksu 5 % apmērā no nomājamā zemesgabala kadastrālās vērtības, ar mērķi samazināt izdevumus iespējamo tiesvedību rezultātā; bet vienošanās 1.punktā noteikts, ka pārvaldnieks iekasētos uzkrājumus zemes nomas maksai samaksā iznomātājam tādā apmērā, kādā tie iepriekšējā ceturksnī iekasēti no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem un uzkrāti pārvaldnieka kontā.

Tā kā 2018.gada 27.jūlija Vienošanās paredz maksājumu veikšanas termiņus, bet neparedz konkrētu maksājuma summu katrā ceturksnī, kā arī neietver zemes nomas maksas aprēķinu par katru ceturksni, tiesas kolēģijai nav juridiska pamata secināt, ka atbildētāja, iesniedzot 2018.gada 17.augusta maksājuma uzdevumu par EUR 1 263,91 (1.sēj., lietas 102.lapa), kas pārsniedz prasības summu, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam nebūtu pierādījusi iekasētās zemes nomas samaksas faktu.

Neskatoties uz to, ka prasītāja ir saņēmusi zemes nomas maksu arī par strīdus periodu, tā nav precizējusi prasības summu, ņemot vērā saņemto maksājumu. Pastāv iespēja, ka ne visi dzīvokļu īpašnieki ir samaksājuši zemes nomas maksu likumā noteiktajā apmērā un ka dzīvojamās mājas pārvaldniece līdz ar to nav pārskaitījusi prasītājai visu tai pienākošos nomas maksu par strīdus laika periodu, bet lietā nav iesniegts aprēķins, kas apliecinātu, ka par strīdus laika periodu ir palicis parāds.

Lai gan patiess ir apelācijas sūdzības arguments, ka vienošanās nav uzskatāma par zemes nomas līgumu Civillikuma 1534.panta izpratnē, nenoslēdzot zemes nomas līgumu un nevienojoties par nomas maksu, nav iespējams konstatēt, vai nomnieki ir izpildījuši saistības pret zemes īpašnieku.

Kā jau tiesas kolēģija to ir norādījusi, lietā nepastāv strīds par to, ka tiesiskā attiecība starp prasītāju un dzīvokļu īpašniekiem pastāv uz likuma pamata. Savukārt procentu likme, no kuras tiek aprēķināta zemes nomas maksa, ir nosakāma pusēm vienojoties, ņemot vērā likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 54.pantā noteiktos ierobežojumus zemes nomas maksas apmēram. Tas nozīmē, ka strīds par to, vai dzīvokļu īpašniekiem ir izveidojies zemes nomas maksas parāds, var tikt izlemts tikai pēc tam, kad būs noslēgts līgums par zemes nomu.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka, lai tiesa spētu izpildīt tai uzlikto pienākumu taisnīgi un atbilstoši likumam izspriest civillietu, tai vajadzīgi ne tikai pušu apgalvojumi, bet arī pierādījumi par šo apgalvojumu patiesumu un citu lietā nozīmīgu faktu esamību. Sacīkstes princips prasa, lai puses iesniegtu pierādījumus, proti, pietiekamas un objektīvas ziņas par faktiem (sk. *Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (l.-28.nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 324.1p.*).

Tiesu praksē atzīts, ka prasības summas aprēķins nav pierādījums, bet gan prasītāja apgalvojums, jo tajā paustas nevis objektīvas ziņas par reāli pastāvošiem faktiem, bet gan prasītāja viedoklis par to, kāds, viņaprāt, ir parāda apmērs un kādas pozīcijas to veido (sk. *Augstākās tiesas Senāta 2018.gada 4.decembra spriedumu lietā Nr.SKC-295/2018 8.1.2. punktu*).

Tādējādi secināms, ka prasītājas aprēķins ir pamatots tikai ar vienas puses, zemes īpašnieka, pieņēmumu par zemes nomas maksas aprēķinu, līdz ar to tiesas kolēģija prasītājas iesniegto aprēķinu nevar atzīt par pamatotu.

Apelācijas sūdzībā norādītais, ka maksājumus par zemes nomu nav veikuši visi dzīvokļu īpašnieki, formāli varētu būt ticams, taču minētais iebildums pārsniedz izskatāmās prasības, kas celta pret apsaimniekotāju par parāda piedziņu, robežas, līdz ar to tiesas kolēģija nevērtē ar to saistītos apstākļus.

[11.4] Attiecībā uz prasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādīto, ka pusēm pastāv atšķirīgs viedoklis par PVN piemērošanu zemes nomas maksājumiem, Civillietu tiesas kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, ņem vērā judikatūrā nostiprināto atziņu, ka zemes piespiedu nomas maksas apmērs, ievērojot šo attiecību izņēmuma rakstura juridisko darbu, nav padarīts par atkarīgu no tā, vai pēc īpašuma reformas zemes īpašnieks kļūst vai nekļūst par pievienotās vērtības nodokļa maksātāju un vai nākamais zemes īpašnieks ir vai nav šī nodokļa maksātājs. Līdz ar ko ēkas īpašniekam nav jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis papildus tiesas noteiktajai nomas maksai (sk. *skat. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018.gada 27.jūnija spriedumu lietā SKC-5/2018 un 2019.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-42/2019 (C28261709)).*

[11.5] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav konstatējama objektīva nepieciešamība uzdot jautājumus EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai.

No Līguma par Eiropas Savienības darbību 267.panta izriet un EST judikatūrā atzīts, ka nacionālajai tiesai, kuras nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, gadījumos, kad izskatāmajā lietā tiek ierosināts jautājums saistībā ar Kopienas tiesībām, ir pienākums vērsties EST,

ja vien šī tiesa nekonstatē, ka ierosinātais jautājums nav būtisks vai EST jau ir interpretējusi attiecīgu Kopienu tiesību normu, vai tas, kā pareizi piemērot Kopienu tiesības, ir tik acīmredzams, ka nevar būt nekādu pamatotu šaubu (sk. *EST 1982.gada 6.oktobra spriedumu lietā Srl CILFIT un Lanificio di Gavardo SpA pret Ministry of Health, C-283/81*).

Lietā nav konstatējami tādi apstākļi, kas dotu pamatu secinājumam, ka EST atbildes uz prasītājas norādītajiem jautājumiem varētu ietekmēt lietas izskatīšanas rezultātu, jo prasība sakarā ar precizēta parāda aprēķina neesamību tiek noraidīta.

Bez tam jautājums par nacionālo tiesību normu, kas saistītas ar PVN piemērošanu un tā iekļaušanu piespiedu zemes nomas maksas aprēķinā, ir analizēts vairākos Augstākās tiesas spriedumos (sk., *piemēram, Augstākās tiesas 2018.gada 27.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-5/2018 (C39102313)) un Augstākās tiesas paplašinātā sastāvā 2019.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-42/2019 (C28261709)*). Augstākā tiesa paplašinātā sastāvā savā 2019.gada 9.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-42/2019 (C28261709), kurā ir līdzīgi apstākļi, ir atzinusi, ka nepieciešamība vērsties EST nepastāv, jo lietā nav strīda par to, vai zemes īpašniekam zemes piespiedu nomas gadījumā ir vai nav pienākums maksāt PVN, bet gan par to, vai šāda pienākuma pastāvēšanas gadījumā likumā noteiktais nomas maksas maksimālais apmērs aptver arī zemes īpašnieka izdevumus PVN maksājuma segšanai. Atbilde uz šo jautājumu savukārt neizriet no Eiropas Savienības tiesību normām, un tādēļ tas nevar būt EST izskatīšanas priekšmets prejudiciālā nolēmuma procedūras ietvaros.

[13] Lai gan sprieduma motīvu daļā nebija dots pilnīgs celtās prasības izvērtējums atbilstoši Civilprocesa likuma 193.panta piektajai daļai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti noraidījusi prasību. Apelācijas sūdzībā norādītie iebildumi nedod pamatu izdarīt secinājumus, kas būtu pretēji pārsūdzētajā spriedumā atzītajam.

[14] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tā kā prasība ir noraidīta, prasītājas samaksātie tiesas izdevumi netiek atlīdzināti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 426., 430., 432., 440.[11] un 440.[12] pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

akciju sabiedrības „Pilsētas zemes dienests" prasību pret SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par parāda piedziņu pilnīgi noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un tas stājas spēkā tā sastādīšanas dienā – 2019.gada 14.novembrī.

Tiesnese - referente L.Volberga

Tiesnese I.Stuberovska

Tiesnese G.Freimane